

(Ο τρισδιάστατος χώρος IR^3 θεωρείται εφοδιασμένος με το κανονικό του εσωτερικό γινόμενο . Όταν γράφουμε για έναν αυθαίρετο διανυσματικό χώρο θα εννοούμε έναν οποιοδήποτε διανυσματικό χώρο πεπερασμένης ή άπειρης διάστασης)

Θέμα 1° (3 μονάδες)

Θεωρούμε το επίπεδο Π του τρισδιάστατου χώρου IR^3 που παράγεται από τα διανύσματα $v=(1,1,-1)$ και $w=(1,-1,1)$.

Θεωρούμε ακόμα το σημείο $P=(1,1,1)$ του χώρου .

α) Να ευρεθούν δυο διανύσματα a, b του χώρου που να ικανοποιούν τα εξής :
 $a+b=P$, το b να είναι κάθετο στο επίπεδο Π και το a να ανήκει στο Π .

(2 μονάδες)

β) Να υπολογιστεί η απόσταση του P από το Π . (1 μονάδα)

Θέμα 2° (4 μονάδες)

Θεωρούμε έναν αυθαίρετο διανυσματικό χώρο με εσωτερικό γινόμενο ($V, < , >$) .

Έστω a, b να είναι δυο διανύσματα του V τέτοια ώστε : $||a|| = 1$, $||b|| = 3$, $\langle a, b \rangle = -2$.

α) Δείξτε ότι τα a, b είναι γραμμικά ανεξάρτητα . (1 μονάδα)

β) Να υπολογίσετε το εσωτερικό γινόμενο $\langle 2a-3b, 3a+2b \rangle$. (1 μονάδα)

γ) Δώστε ένα (οποιοδήποτε) παράδειγμα τέτοιων διανυσμάτων a και b στον χώρο IR^2 , όταν τον θεωρούμε εφοδιασμένο με το κανονικό του εσωτερικό γινόμενο .

(1 μονάδα)

δ) Να βρείτε (αν υπάρχει) ένα διάνυσμα που να έχει μήκος 1 , να ανήκει στο επίπεδο που ανήκουν τα a, b και να είναι κάθετο στο b .

Αν υπάρχει τέτοιο διάνυσμα να το εκφράσετε σαν συνάρτηση των a και b στην γενική περίπτωση καθώς και στην περίπτωση του προηγούμενου θέματος 2° γ) (1 μονάδα).

~~Θέμα 3° (2 μονάδες)~~

Δίνεται η καμπύλη του επιπέδου IR^2 με καρτεσιανή εξίσωση :

$7x^2 + 4xy + 4y^2 - 8 = 0$. Να προσδιορίσετε τι είδους καμπύλη παριστάνει και να βρείτε τα βασικά χαρακτηριστικά της .

Θέμα 4° (5 μονάδες)

Δίνεται η καμπύλη του επιπέδου IR^2 με καρτεσιανή εξίσωση:

$x^2 + 2xy + y^2 + x - y = 0$. Να προσδιορίσετε τι είδους καμπύλη παριστάνει και να βρείτε τα βασικά χαρακτηριστικά της .

Θέμα 5° (3 μονάδες) (Θεωρητική άσκηση)

Δίνεται ένας αυθαίρετος διανυσματικός χώρος με εσωτερικό γινόμενο ($V, < , >$) .

α) Να δείξετε ότι για κάθε υπόχωρο πεπερασμένης διάστασης W του V ισχύει :

Ο χώρος V είναι το ευθύ άθροισμα του W και του ορθογωνίου συμπληρώματος του W .

(1 μονάδα)

β) Θεωρούμε ένα τυχόν επίπεδο Π του τρισδιάστατου χώρου IR^3 που περνά από την αρχή των αξόνων . Δείξτε ότι υπάρχει μια ευθεία του χώρου που διέρχεται από την αρχή των αξόνων και είναι κάθετη στο Π . Δείξτε ακόμα , ότι μια τέτοια ευθεία είναι και η μοναδική . Να περιγράψετε ακόμα (χωρίς απόδειξη) πως κατασκευάζεται αυτή η μοναδική κάθετος στο Π σαν συνάρτηση του Π και μιας οποιαδήποτε ορθοκανονικής βάσης του Π .

(1 μονάδα)

(Υπόδειξη : Χρησιμοποιήστε το α)).

γ) Θεωρούμε ένα τυχόν επίπεδο Π του τρισδιάστατου χώρου IR^3 που περνά από την αρχή των αξόνων και ένα σημείο P του χώρου που δεν ανήκει στο Π . Να δώσετε τον ορισμό της

απόστασης $d(P, \Pi)$ του σημείου P από το επίπεδο Π και να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα σημείο A του επιπέδου Π του οποίου η απόσταση από το P είναι ίση με $d(P, \Pi)$.

Να αποδείξετε ότι το σημείο A είναι μοναδικό. Να περιγράψετε (χωρίς απόδειξη) πως υπολογίζονται τα A και $d(P, \Pi)$ σαν συνάρτηση των P, Π και μιας τυχούσας ορθοκανονικής βάσης του Π . (1 μονάδα)

Σημειώσεις :

α) Στο 5^ο θέμα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε, χωρίς απόδειξη, τις εξής 7 προτάσεις που τις θεωρούμε γνωστές από την Γραμμικά Άλγεβρα:

1) Σε ένα αυθαίρετο διανυσματικό χώρο με εσωτερικό γινόμενο, η τομή δυο κάθετων υποσυνόλων του χώρου είναι το κενό σύνολο ή το μονοσύνολο $\{0\}$.

2) Το ορθογώνιο συμπλήρωμα ενός μη κενού υποσυνόλου ενός αυθαίρετου διανυσματικού χώρου με εσωτερικό γινόμενο είναι διανυσματικός υπόχωρος του χώρου.

3) Η διάσταση του ευθέως αθροίσματος δυο διανυσματικών υπόχωρων πεπερασμένης διάστασης ενός αυθαίρετου διανυσματικού χώρου ισούται με το άθροισμα των διαστάσεων των δύο χώρων.

4) Σε ένα διανυσματικό χώρο πεπερασμένης διάστασης, ο μοναδικός υπόχωρος του που έχει διάσταση ίση με την διάσταση όλου του χώρου είναι ο ίδιος ο χώρος.

5) Κάθε διανυσματικός χώρος πεπερασμένης διάστασης με εσωτερικό γινόμενο έχει μια ορθοκανονική βάση.

6) Ο τρισδιάστατος χώρος IR^3 έχει διάσταση 3.

7) Θεωρούμε γνωστό το πυθαγόρειο θεώρημα σε έναν αυθαίρετο διανυσματικό χώρο με εσωτερικό γινόμενο.

Οποιονδήποτε άλλο ισχυρισμό χρησιμοποιήσετε στο (5^ο θέμα) θα πρέπει να τον αποδείξετε (εκτός βέβαια αν είναι ιδιότητα κάποιου ορισμού).

β) Στο τρίτο και στο τέταρτο θέμα δεν χρειάζεται να δικαιολογήσετε τα διάφορα βήματα και να κάνετε επαλήθευση. Πρέπει όμως να τα γράψετε με καθαρότητα και σαφήνεια. Επίσης στο τρίτο και τέταρτο θέμα ταυτίζουμε τον χώρο IR^2 με το σύνολο των πινάκων $1x2$ με συντελεστές από το σώμα των πραγματικών αριθμών.

γ) Στα υπόλοιπα θέματα μπορείτε να χρησιμοποιείτε, ελεύθερα, προτάσεις της θεωρίας, χωρίς απόδειξη.